

Број: 15-36-24- 283-23-НК/16
Сарајево, 22.04.2016. године

BOSNA I HERCEGOVINA
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	25.04.2016	
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Redni broj
04/11	-50-19-1226	1/16

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ
Заједничка Комисија за одбрану и безбједност
Сарајево

ПРЕДМЕТ: Извјештај о раду Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини за 2015. годину и Извјештај о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини за 2015. годину, доставља се

Поштовани,

У прилогу акта достављамо вам Извјештај о раду Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини за 2015. годину, који је усвојен на 14. сједници Комисије, одржаној 21.04.2016. године и Извјештај о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини за 2015. годину, који је сачињен од стране БХМАК-а.

Наведени извјештаји су прослијеђени Савјету министара Босне и Херцеговине на разматрање и усвајање.

С поштовањем!

Прилог: Као у тексту.

ДОСТАВИТИ:

1. Наслову,
2. Архиви

ИЗВЈЕШТАЈ о раду Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини за 2015. годину

УВОД

На основу одредби члана 6. став (1) тачка ф) Закона о деминирању у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 5/02), сачињен је Извјештај о раду Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту Комисије) у складу са Извјештајем о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини за 2015. годину, којег је сачинио Центар за уклањање мина у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту БХМАК).

Треба истаћи да је Савјет министара Босне и Херцеговине дана 17.06.2015. године разријешило дужности претходни сазив Комисије и да је дана 23.07.2015. године именовало нови - актуелни сазив Комисије, што значи да у периоду од 17.06. до 23.07.2015. године Комисија није била у функцији изузев Секретаријата Комисије (секретар и технички секретар). Примопредаја између претходног и актуелног сазива Комисије обављена је уредно о чему је сачињен и записник.

Након што је БХМАК сачинио Извјештај о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини за 2015. годину, Комисија је сачинила Извјештај о раду Комисије за 2015. годину. Када се Извјештај Комисије посматра са поменутих Извјештајем БХМАК-а, тек онда се може остварити комплетан увид, како примијењених политика и позитивних пракси, тако и оперативних показатеља, са прецизно исказаним статистичким подацима и евиденцијама о стању у процесу деминирања у Босни и Херцеговини. На основу Закона о деминирању у Босни и Херцеговини, Комисија је у току 2015. године одржала 20 сједница (18 редовних и 2 заједничке). Претходни сазив Комисије је одржао 10 редовних сједница а актуелни сазив Комисије је одржао 8 редовних и двије заједничке сједнице. За сваку сједницу и састанак вођени су записници који су кроз редовну писмену кореспонденцију достављени у Кабинет министра цивилних послова. И остали радни састанци Комисије, писмена и усмена кореспонденција и др. одрађивани су у континуитету, у складу са закључцима, ставовима, одлукама, и приједлозима Комисије у циљу постизања процесних унапређења, динамике у раду и унапређења односа свих учесника у процесу деминирања у Босни и Херцеговини. Комисија је иницирала и редовно одржавала састанке са међународним владиним и невладиним организацијама, институцијама БиХ, домаћим организацијама које се баве противминским активностима и представницима амбасада земаља донатора у циљу осигурања континуитета провођења противминских активности, реализације Стратегије противминског дјеловања у Босни и Херцеговини (2009-2019) и осигурања финансирања из донаторских средстава.

НАЈВАЖНИЈЕ АКТИВНОСТИ И СТАЊЕ У ОБЛАСТИ

У току извјештајног периода Комисија је учествовала у свим сегментима противминског дјеловања са својим приједлозима и координацијом рада, водила је

разговоре са домаћим и међународним организацијама које су на било који начин везане за процес деминирања и помоћи жртвама мина у Босни и Херцеговини.

Последице од катастрофалних поплава, бујица и клизишта, које су 2014. године задесиле Босну и Херцеговину, окарактерисале су и 2015. годину као тешку и захтијевну у смислу спречавања ризика од мина узрокованих дјеловањем наведених елементарних непогода.

У току 2015. године БХМАК је акценат ставио на рјешавању проблема кроз интегрални приступ противминским активностима у високо угроженим заједницама и кроз имплементацију група пројеката у средње и ниско угроженим заједницама у циљу смањења ризика на прихватљив ниво, односно стварања услова за коришћење минама/касетном муницијом/ЕСЗР (експлозивних средстава заосталих из рата) блокираних ресурса, обнове и одрживог повратка. Проводиле су се активности систематског и генералног/нетехничког извиђања, хитног обиљежавања, осигурања квалитета и припреме/ревизије акционих планова противминског дјеловања за општине угрожене минама /касетном муницијом/ЕСЗР.

Акредитоване организације за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини су у току 2015. године, уз стручни надзор и координацију БХМАК-а, проводиле операције хуманитарног деминирања, уклања касетне муниције, односно активности упозоравања на мине, трајног и хитног обиљежавања и др. Организације које се баве активностима у домену помоћи жртвама од мина/касетне муниције/ЕСЗР, континуирано су проводиле те активности уз координацију БХМАК-а.

ПРОГРАМСКИ ЗАДАЦИ И ФИНАНСИЈЕ

Комисија је у оквиру свог програма и рада испунила све обавезе и осигуравала боље услове за све учеснике који су укључени у процес деминирања у Босни и Херцеговини. Комисија је активно дјеловала и била укључена у рад радионица, како домаћих тако и међународних, што је утицало на заинтересованост донатора, чланова разних комитета и организација које су и у претходном периоду помагале Босни и Херцеговини на овом плану. Посебно истичемо учешће Комисије на радионици у организацији Заједничке комисије за одбрану и безбједност БИХ (Јахорина 02-03.06.2015. године), гдје су представљени рад и резултати рада Комисије и БХМАК-а са нагласком на предности, слабости, могућности и пријетње у провођењу противминских активности и Стратегије противминског дјеловања у Босни и Херцеговини (2009-2019) и уз посебну презентацију на тему законодавног, структуралног и оперативног стања противминских активности у БиХ. Такође, истичемо учешће Комисије на радионици представљања резултата: „Стање касетне муниције, загађеност у БиХ“, у организацији НВО Норвешка народна помоћ (Вогошћа, 01.09.2015. године) као и на регионалној радионици о резултатима тестирања нових процедура и техника рада, у организацији НВО Норвешка народна помоћ (Сарајево, 15.12.2015. године).

Комисија је учествовала у раду на I Ревизионој конференцији држава чланица Конвенције о касетној муницији (ССМ) у Дубровнику од 07-11.09.2015. године. Осим делегације Босне и Херцеговине (министар цивилних послова БиХ, министар савјетник у Мисији БиХ при УН у Женеви и предједавајући Комисије) на конфедренцији су присуствовали представници 90 земаља, од чега 55 земаља чланица Конвенције, 13 земаља које су потписале али још нису ратификовале Конвенцију и 22 земље посматрача као и 15 међународних организација. Наступ делегације Босне и Херцеговине био је

запажен, јер је по први пут Босна и Херцеговина имала делегацију на министарском нивоу.

Значајан учинак остварен је приликом учешћа Комисије на 14. редовном састанку земаља чланица/потписница Отавске Конвенције у Женеви, од 30.11. до 04.12.2015. године, што је потврђено од стране представника наше Мисије при УН у Женеви, након разговора који су вођени са страним дипломатама и представницима GICHD-a (Међународни центар за хуманитарно деминирање у Женеви).

Чланови Комисије су крајем марта и средином октобра 2015. године учествовали на редовним сједницама Управног одбора ИТФ-а (ITF ENHANCING HUMAN SECURITY) у Љубљани а крајем децембра у Сарајеву је одржан састанак Комисије и ИТФ-а. На сва три наведена састанка Комисија је са представницима ИТФ-а договарала како да се унаприједи односи ИТФ-а с једне и Комисије и БХМАК-а с друге стране а све са циљем унапређења процеса деминирања у Босни и Херцеговини.

Након 10 година, на иницијативу Комисије, дана 23.09.2015. године, у Сарајеву је одржан састанак Одбора донатора на којем су, између осталих, присуствовали амбасадори земаља – најважнијих донатора као и резидентна координаторица УН-а у БиХ, представници Делегације ЕУ у БиХ, УНДП-а и др. На наведеном састанку је, између осталог, закључено да је потребно радити на новим законским рјешењима, стандардима, процедурама, обезбјеђивању још више новчаних средстава уз велику транспарентност трошења истих, да је потребно обезбиједити бољу комуникацију Министарства цивилних послова БиХ, Комисије и БХМАК-а, итд.

Осим наведеног, Комисија је током извјештајног периода остваривала сарадњу са међународним организацијама, амбасадама земаља донатора, невладиним организацијама, институцијама БиХ, ентитетима, Дистриктом Брчко и локалним заједницама у циљу представљања и континуираног рјешавања минског проблема у Босни и Херцеговини.

Комисија је, крајем 2015. године, у складу са одредбама Закона о деминирању у Босни и Херцеговини, Савјету министара доставила приједлог за именовање в. д. директора БХМАК-а, након чега је, од стране СМ БиХ, именован Саша Обрадовић на мјесто в. д. директора БХМАК-а.

Актуелни сазив Комисије се суочио са великим проблемом у функционисању БХМАК-а а у оквиру тога потребно је истаћи сумњу на незаконити рад појединаца из БХМАК-а по Пројекту „Противминско дјеловање након поплава, регионални одзив у кризи, развој технологија и изградња капацитета у БиХ“. Осим наведеног, Комисија је од БХМАК-а затражила информацију и о Пројекту број 10059 „Корићна голија – Одјел 240-1, општина Ливно“ за који се такође сумња да је рађен на незаконит начин. Истовремено, донесени су закључци да се наведене информације прослиједи надлежним институцијама Босне и Херцеговине.

Крајем 2015. године Комисија се посебно фокусирала на пружање помоћи БХМАК-у у активностима које су усмјерене на ревизију Стратегије противминског дјеловања у Босни и Херцеговини (2009-2019). Пред БХМАК су постављени следећи задаци:

- Сачињавање процјене опште минске ситуације, израда „Swot“ анализе, еволуција стратешких и оперативних циљева – анализа достигнутих резултата у провођењу првих пет година Стратегије, израда оперативног плана до 2019. године или до 2025. године (Трећа ревизиона конференција Мапуто 2014), укључење концепта „Land release“,

- Сачињавање и процјена финансирања за протекли период и израда финансијског плана за спровођење Стратегије, укључивање и анализа заинтересованих унутрашњих и спољних страна („stakeholders“) и
- Инсистирање да процес ревизије прати и ревизија подстратегије за упозоравање на мине, помоћ жртвама мина и подстратегије комуницирања – заговарања.

За противминско дјеловање у Босни и Херцеговини у 2015. години утрошено је 35.143.199 КМ или 33% од планираних средстава. Домаћи извори финансирања од 19.510.100 КМ реализовани су кроз буџет за текуће и капиталне издатке БХМАК-а, војне тимове Министарства одбране БиХ, ЦЗ ентитета и Дистрикта Брчко. Из међународних донаторских средстава, износом од 15.633.099 КМ финансирани су се углавном стратешки оперативни циљеви који директно утичу на величину и ризик сумњиве површине. Извјештајима Комисије и БХМАК-а нису обухваћена средства фондова здравства за лијечење жртава мина, министарстава образовања за часове упозоравања на минску ситуацију и финансијски подаци о могућем самофинансирању неких невладиних организација.

И поред недостатка средстава у 2015. години у Босни и Херцеговини, сумњива опасна површина на мине сведена је на 1.149,9 км² а сумњива опасна површина на касетну муницију сведена је на 7,3 км² од чега је 4,3 км² комбинована сумњива опасна површина на мине и касетну муницију. Конкретни статистички показатељи и оперативне активности су исказане у Извјештају о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини за 2015. годину, саставни су дио овог извјештаја, те се исти неће посебно истицати.

ЖРТВЕ МИНА

Поред прописно постављених знакова минског упозоравања, због лоше економске ситуације у земљи, становништво Босне и Херцеговине свјесно улази у сумњиве ризичне површине углавном због прикупљања огрева и сакупљања секундарних сировина.

У 2015. години регистровано је једна минска несрећа у којој је смртно страдала једна особа, док лакше и теже повријеђених особа није било.

Помоћ жртвама мина, Комисија је поставила као свеобухватан процес у Босни и Херцеговини те је покренут и поступак формирања интерресорне радне групе за координацију послова у области помоћи жртвама мина. Добру праксу помоћи жртвама мина показала је сарадња са УН-ом, ICBL и др. Пажњу на минску опасност, број и статус жртава мина, презентован је како код домаће јавности и званичника у Босни и Херцеговини, тако и код представника међународних организација и чланова комитета.

Прилог:

- Извјештај о противминском дјеловању у БиХ за 2015. годину,

NACRT

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BiH
KOMISIJA ZA DEMINIRANJE U BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BiH**

IZVJEŠTAJ

**O PROTIVMINSKOM DJELOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI
za 2015. godinu**

SADRŽAJ

UVOD	3
1. OPŠTA PROCJENA UTICAJA MINA/KASETNE MUNICIJE/ESZR	4
1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/kasetne municije/ESZR	4
1.2. Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje	5
1.3. Žrtve od mina/kasetne municije/ESZR	6
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA	7
3. HUMANITARNO DEMINIRANJE	8
3.1. Generalno/netehničko izviđanje - projektovanje	8
3.2. Generalno/netehničko izviđanje - hitno obilježavanje	9
3.3. Planiranje protivminskog djelovanja na nivou ugrožene opštine	9
3.4. Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina	10
3.5. Tehničko izviđanje i čišćenje mina/kasetne municije	10
3.6. Trajno obilježavanje	15
4. UPOZORAVANJE NA MINE/KASETNU MUNICIJU/ESZR	16
5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/KASETNE MUNICIJE/ESZR	17
6. OSIGURANJE KVALITETA	18
7. OBUKA I TEHNIČKI RAZVOJ	19
8. ZAGOVARANJE I MEĐUNARODNA SARADNJA	20
9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA	21
10. REDUKCIJA RIZIKA	22
11. FINANSIRANJE	23
ZAKLJUČAK	24

UVOD

Izveštaj o protivminskom djelovanju u BiH za 2015. godinu predstavlja dokument koji ima za svrhu izvjestiti Vijeće ministara BiH i javnost o aktivnostima i ciljevima koji su realizovani u izvještajnom periodu iz domena protivminskog djelovanja.

Osnovu za izradu Izveštaja predstavljao je Operativni plan protivminskog djelovanja BiH za 2015. godinu koji je izradio Centar za uklanjanje mina u BiH, odobrila Komisija za deminiranje u BiH, broj: 14-36-24-394-09-NK/15, od 03.04.2015. godine.

Izrada i usvajanje Operativnog plana protivminskog djelovanja u BiH definisana je članovima 16. i 17. Zakona o deminiranju u BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 5/02). Operativni plan protivminskog djelovanja BiH za 2015. godinu usklađen je sa Strategijom protivminskog djelovanja BiH 2009-2019. godina koju je usvojilo Vijeće Ministara BiH.

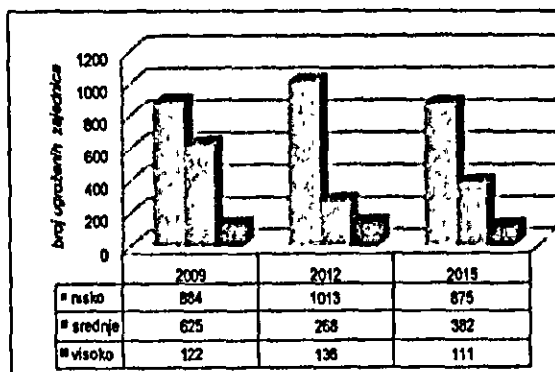
1. OPŠTA PROCJENA UTICAJA MINA/KASETNE MUNICIJE/ESZR

Opšta procjena uticaja mina/kasetne municije/ESZR u BiH ažurirana je u postupku Analize implementacije Strategije protivminskog djelovanja BiH 2009-2019. godina sa prijedlogom izmjena.

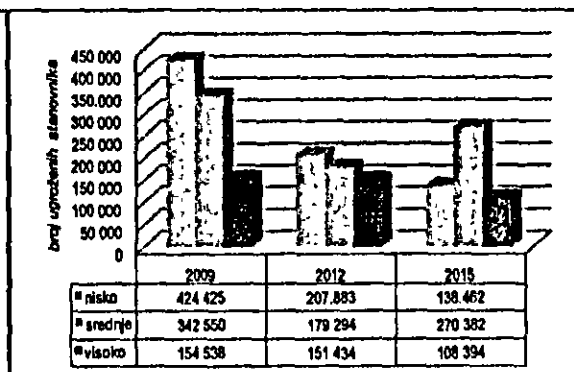
1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/kasetne municije/ESZR

Ažuriranje Opšte procjene obuhvatilo je istraživanje uticaja mina/kasetne municije/ESZR kojim se određuje njihov društveno-ekonomski uticaj na naseljena mjesta, odnosno ugrožene zajednice i ažuriranje sistematskog izviđanja kojim se identifikuju, evidentiraju i obrađuju podaci o sumnjivim mikrolokacijama kao izvorima rizika.

Opšta procjena uticaja mina/kasetne municije/ESZR u 129 gradova/opština u BiH je identifikovala 1.398 ugroženih zajednica pod uticajem mina/kasetne municije/ESZR. Od ukupnog broja ugroženih zajednica 1.369 zajednica je kontaminirano minama, dok je 60 zajednica kontaminirano kasetnom municijom (od čega 31 zajednica ima kombinovanu kontaminiranost minama i kasetnom municijom). Mikrolokacije kontaminirane minama/kasetnom municijom/ESZR direktno utiču na bezbjednost 545.603 stanovnika ili 15% od ukupnog broja stanovnika BiH. Od toga, mikrolokacije kontaminirane minama utiču na bezbjednost 517.238 stanovnika, dok mikrolokacije kontaminirane kasetnom municijom utiču na bezbjednost 54.314 stanovnika (od čega je 25.949 stanovnika ugroženo kombinovano minama i kasetnom municijom). Kriterije za određivanje nivoa ugroženosti zajednice predstavljala je proporcija broja stanovnika prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva u BiH iz 2013. godine, veličina sumnjive opasne površine po kategorijama prioriteta, kao i površina ugrožene zajednice. U grafikonima 1. i 2. prikazan je broj ugroženih zajednica i broj stanovnika u ugroženim zajednicama prema nivoima ugroženosti i godinama ažuriranja Opšte procjene uticaja mina u BiH.

Grafikon 1: Ugrožene zajednice

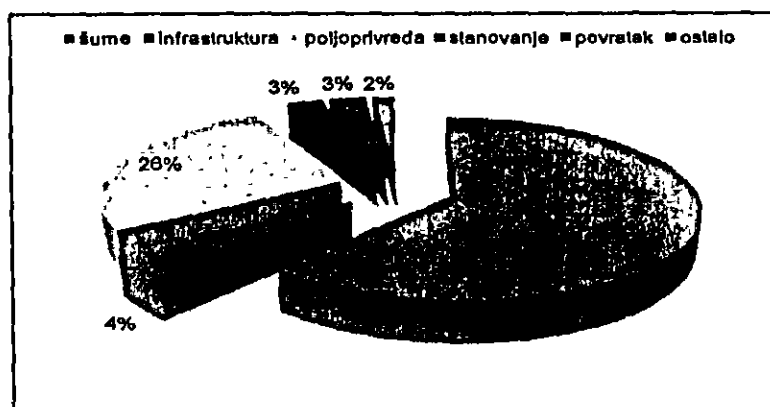
Grafikon 2: Ugroženo stanovništvo

1.2. Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje

Trenutna veličina sumnjive opasne površine na mine u BiH iznosi 1.149,9 km² ili 2,3% u odnosu na ukupnu površinu BiH¹. Kroz operacije sistematskog izviđanja definisano je 9.018 sumnjivih mikrolokacija na mine na kojima je, procjenjuje se, zaostalo oko 82.000 mina/ESZR. Trenutna veličina sumnjive opasne površine na kasetnu municiju u BiH iznosi 7,3 km², od čega je 4,3 km² kombinovana sumnjiva opasna površina na mine i kasetnu municiju. Kroz operacije sistematskog izviđanja definisane su 203 sumnjive mikrolokacije na kasetnu municiju na kojima je, procjenjuje se, zaostalo oko 2.000 komada kasetne podmunicije/ESZR. U tabeli 1. prikazana je trenutna veličina sumnjive opasne površine u BiH na mine po kategorijama prioriteta i trenutna veličina sumnjive opasne površine na kasetnu municiju, dok je u grafikonu 3. prikazana sumnjiva opasna površina na mine po strukturi-namjeni.

ADMINISTRATIVNI NIVO	Ukupna sumnjiva opasna površina na mine (km ²)	Sumnjiva opasna površina na mine/kategorija prioriteta (km ²)			Sumnjiva opasna površina na kasetnu municiju (km ²)
		I kategorija	II kategorija	III kategorija	
UNSKO-SANSKI KANTON	112,06	48,64	42,68	20,88	0,41
POSAVSKI KANTON	20,37	6,03	12,31	2,03	0,00
TUZLANSKI KANTON	66,82	20,38	22,89	43,55	1,18
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	127,23	33,09	17,80	76,34	1,30
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	50,92	4,68	10,44	35,80	0,00
SREDNJE-BOSANSKI KANTON	146,08	27,78	43,54	74,76	2,79
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	164,06	18,40	30,15	115,51	0,00
ZAPADNO-HERCEGOVAČKI KANTON	0,31	0,00	0,00	0,31	0,09
KANTON SARAJEVO	77,37	20,29	14,15	42,93	0,35
KANTON 10	91,96	10,49	16,18	65,29	0,47
FEDERACIJA BIH	877,18	189,78	210,02	477,38	6,59
REPUBLIKA SRPSKA	254,21	74,50	92,76	86,95	0,71
DISTRIKT BRČKO	18,51	2,62	12,46	3,43	0,00
BOSNA I HERCEGOVINA	1.149,90	266,90	315,24	667,76	7,30

Tabela 1: Trenutna veličina sumnjive opasne površine

Grafikon 3: Sumnjiva opasna površina na mine po strukturi-namjeni

¹ Prema prvoj zvaničnoj procjeni Centra za uklanjanje mina u BiH iz 1998. godine, sumnjiva opasna površina na mine u BiH je iznosila 4,2 km² ili 8,2% od ukupne površine BiH.

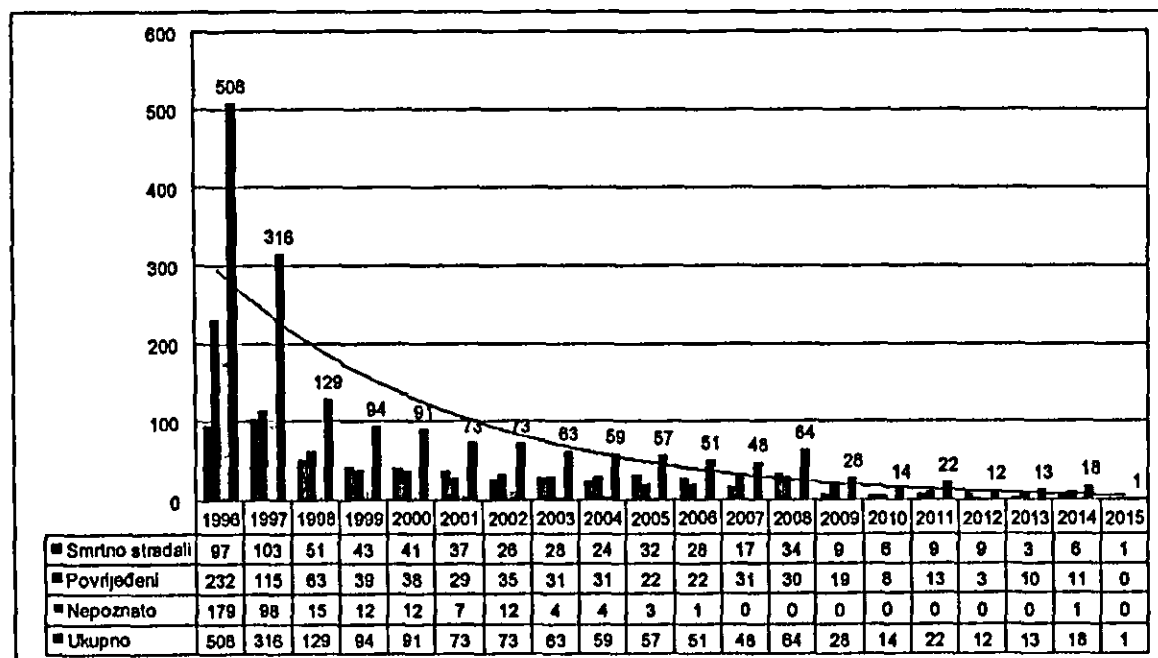
1.3. Žrtve od mina/kasetne municije/ESZR

U 2015. godini u BiH je registrovana jedna minska nesreća u kojoj je smrtno stradala jedna osoba. Minska nesreća je registrovana 16.07.2015. godine na području opštine Gornji Vakuf/Uskoplje (Srednje-bosanski kanton). Odraslo muško lice (40-60 godina starosti) je baveći se stočarstvom u sumnjivoj opasnoj površini aktiviralo protivpješadijsku minu PROM 1 i na licu mjesta preminulo.

Datum	Opština	Aktivnost prilikom stradanja	Mina/kasetna municija/ESZR	Smrtno stradali	Povrjeđeni	Pol
16.07.2015.	Gornji Vakuf/Uskoplje	Stočarstvo	PROM 1	1	-	M

Tabela 2: Pregled minskih nesreća u 2015. godini

Od 1992. godine, od mina/kasetne municije/ESZR u BiH je stradalo 8.358 osoba. U ratnom periodu (1992-1995. godina) stradala je 6.351 osoba, dok je u poslije ratnom periodu (od 1996. godine), stradalo 1.735 osoba, od čega 604 osobe smrtno. Za 272 osobe nije poznata tačna godina stradanja. Od ukupnog broja stradalih, od kasetne municije stradala je 231 osoba, od čega 43 osobe smrtno. Od ukupnog broja stradalih u periodu 1992-2015. godina, 607 žrtava su žene ili 7%, a od ukupnog broja stradalih u poslije ratnom periodu, 249 žrtava su djeca ili 14%. Od 1996. godine prilikom obavljanja poslova humanitarnog deminiranja stradalo je 116 deminera, od čega 47 deminera smrtno. U grafikonu 5. dat je pregled broja žrtava mina/kasetne municije/ESZR u poslije ratnom periodu prema ishodu nesreće po godinama.

Grafikon 4: Statistika žrtava od mina/kasetne municije/ESZR

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA

U 2015. godini misija svih učesnika u realizaciji strateških i operativnih ciljeva odnosila se na redukciju, odnosno smanjenje rizika na prihvatljiv nivo, uspostavljanje bezbjednog okruženja za stanovništvo BiH, podsticaj održivog povratka i socio-ekonomskog razvoja u ugroženim zajednicama, odnosno ugroženim opštinama minama/kasetnom municijom/ESZR. Koncept protivminskog djelovanja u BiH se bazirao na pretpostavci da karakter i veličina problema zahtjevaju što efikasnije upravljanje rizikom kroz neprekidno procjenjivanje uticaja mina/kasetne municije/ESZR, efikasno planiranje i koordinaciju, te povezivanje svih komponenti protivminskog djelovanja. Akcenat je bio na rješavanju problema kroz integralni pristup protivminskim akcijama u visoko ugroženim zajednicama i kroz implementaciju grupa projekata u srednje i nisko ugroženim zajednicama u cilju smanjenja rizika na prihvatljiv nivo, odnosno stvaranja uslova za korištenje minama/kasetnom municijom/ESZR blokiranih resursa, obnove i održivog povratka.

U skladu sa Operativnim planom protivminskog djelovanja BiH za 2015. godinu, Centar za uklanjanje mina u BiH je kontinuirano provodio aktivnosti sistematskog i generalnog/netehničkog izvidanja, hitnog obilježavanja, osiguranja kvaliteta i pripreme/revizije Akcionih planova protivminskog djelovanja za opštine ugrožene minama/kasetnom municijom/ESZR. Operacije humanitarnog deminiranja, uklanjanja kasetne municije, odnosno aktivnosti upozoravanja na mine, trajnog i hitnog obilježavanja provodile su akreditovane organizacije za protivminsko djelovanje u BiH uz stručni nadzor i koordinaciju Centra za uklanjanje mina u BiH, dok su aktivnosti u domenu pomoći žrtvama od mina/kasetne municije/ESZR kontinuirano provodile organizacije koje se bave navedenom protivminskom akcijom uz koordinaciju Centra za uklanjanje mina u BiH. Aktivnosti iz domena obuke i tehničkog razvoja, odnosno zagovaranja i međunarodne saradnje vršene su od strane Centra za uklanjanje mina u BiH, akreditovanih organizacija za protivminsko djelovanje, kao i drugih domaćih i međunarodnih institucija i organizacija koje su posredno ili neposredno involvirane u program protivminskog djelovanja u BiH.

U drugoj polovini 2015. godine Centar za uklanjanje mina u BiH je izvršio proces Analize implementacije Strategije protivminskog djelovanja BiH 2009-2019. godina sa prijedlogom izmjena. Centar za uklanjanje mina u BiH je provodio i ostale aktivnosti iz domena protivminskog djelovanja u skladu sa Zakonom o deminiranju u BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 5/02).

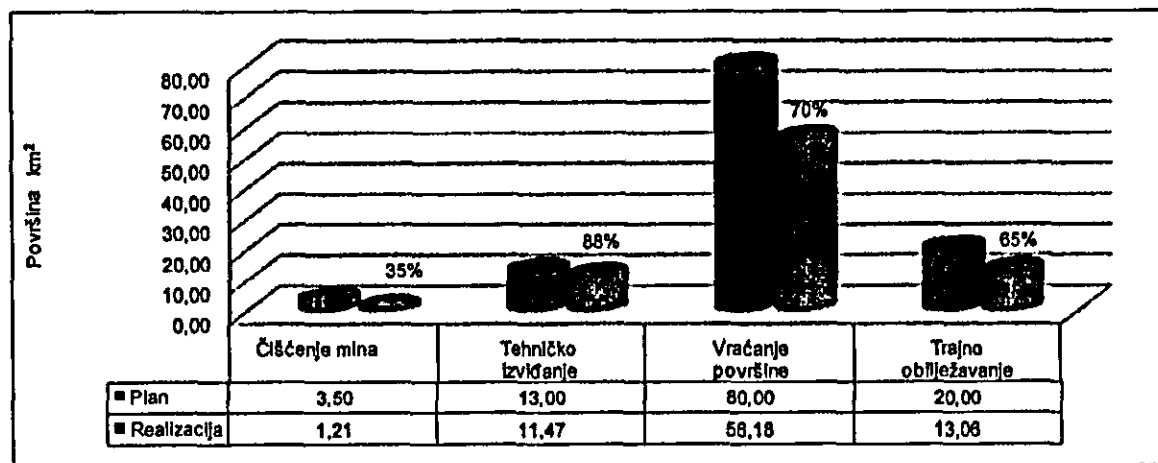
3. HUMANITARNO DEMINIRANJE

3.1. Generalno/netehničko izviđanje - projektovanje

U 2015. godini operacije generalnog/netehničkog izviđanja su izvedene na površini od 82,19 km² (71% od plana – 116,50 km²). Efektivnost i produktivnost generalnog izviđanja predstavlja: izviđena površina za operacije čišćenja mina od 1,21 km² (79 projekata), izviđena površina za operacije tehničkog izviđanja od 11,47 km² (186 projekata), izviđena površina za operacije tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije od 0,27 km² (8 projekata), izviđena površina za projekte vraćanja površine od 56,18 km² (14 minski sumnjivih područja), izviđena površina za aktivnosti trajnog obilježavanja od 13,06 km² (101 projekat) i reizviđena površina od 18,35 km² (393 projekta). U tabeli 3. i grafikonu 5. prikazano je izvršenje plana generalnog/netehničkog izviđanja po strukturi.

Pripremljeni projekti za čišćenje mina		Pripremljeni projekti za tehničko izviđanje		Pripremljeni projekti za tehničko izviđanje i čišćenje kasetne municije		Pripremljeni projekti za vraćanje površine		Pripremljeni projekti za trajno obilježavanje		UKUPNO			Reizviđeni projekti	
br. pr.	km ²	br. pr.	km ²	br. pr.	km ²	br. pr.	km ²	br. pr.	km ²	Plan	Realizacija	%	br. pr.	km ²
79	1,21	186	11,47	8	0,27	14	56,18	101	13,06	116,50	82,19	71%	393	18,35

Tabela 3: Produktivnost generalnog/netehničkog izviđanja

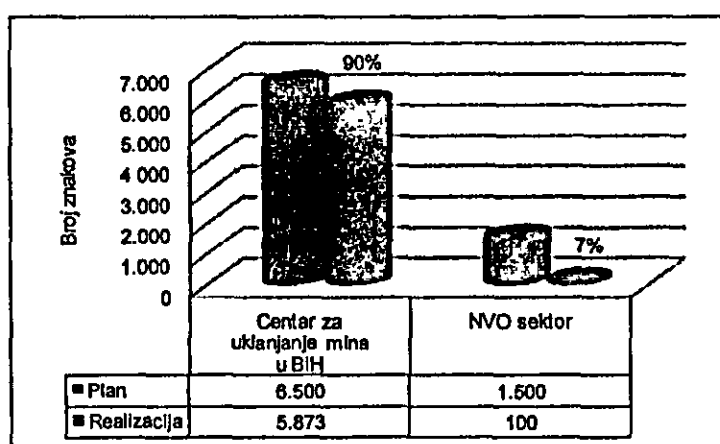

Grafikon 5: Generalno/netehničko izviđanje po strukturi-projektovanje

Trenutno, u BiH je registrovano 4.258 pripremljenih projekata za dalje operacije tehničkog izviđanja, čišćenja mina/kasetne municije (status: čekaju donatora) sa ukupnom površinom od 312,7 km² ili 27% od ukupne sumnjive opasne površine u BiH. Od toga, 13 projekata se odnosi na operacije uklanjanje kasetne municije sa površinom od 0,5 km².

3.2. Generalno/netehničko izviđanje - hitno obilježavanje

U 2015. godini u BiH su postavljena/zanovljena 5.973 znaka upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR (75% od plana – 8.000 znakova). Izviđački timovi Centra za uklanjanje mina u BiH su u sklopu operacija sistematskog i generalnog/netehničkog izviđanja na 559 lokacija postavili 5.873 znaka upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR (90% od plana – 6.500 znakova). Od toga, 8 lokacija i 22 znaka se odnose na obilježavanje sumnjive opasne površine na kasetnu municiju. Nevladin sektor (NVO Posavina bez mina) je u sklopu aktivnosti upozoravanja na mine postavio 100 znakova upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR (7% od plana – 1.500 znakova). U grafikonu 6. prikazani su rezultati hitnog obilježavanja prema nosiocima aktivnosti.

Grafikon 6: Pregled aktivnosti hitnog obilježavanja

3.3. Planiranje protivminskog djelovanja na nivou ugrožene opštine

Godišnjim operativnim planom protivminskog djelovanja BiH za 2015. godinu planirana je izrada/revizija devet Akcionih planova² protivminskog djelovanja za sljedeće opštine ugrožene minama/kasetnom municijom/ESZR: Livno, Konjic, Vitez, Banovići, Bosanski Petrovac, Pelagićevo, Zvornik, Srebrenica i Modriča. U 2015. godini izrađeni su Akcioni planovi za opštine: Konjic, Zvornik, Modriča i Pelagićevo (44% od plana – devet Akcionih planova), dok su ostali Akcioni planovi u fazi izrade čiji završetak se očekuje u prvoj polovini 2016. godine. Trenutno, u fazi implementacije u domenu upozoravanja na mine/kasetnu municiju/ESZR je jedan Akcioni plan - za opštinu Kalesija od strane NVO Posavina bez mina.

² Do kraja 2015. godine svim fazama opštinskog planiranja obuhvaćeno je 70 opština ugroženih minama/kasetnom municijom/ESZR ili 54% od ukupnog broja ugroženih opština u BiH.

3.4. Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina

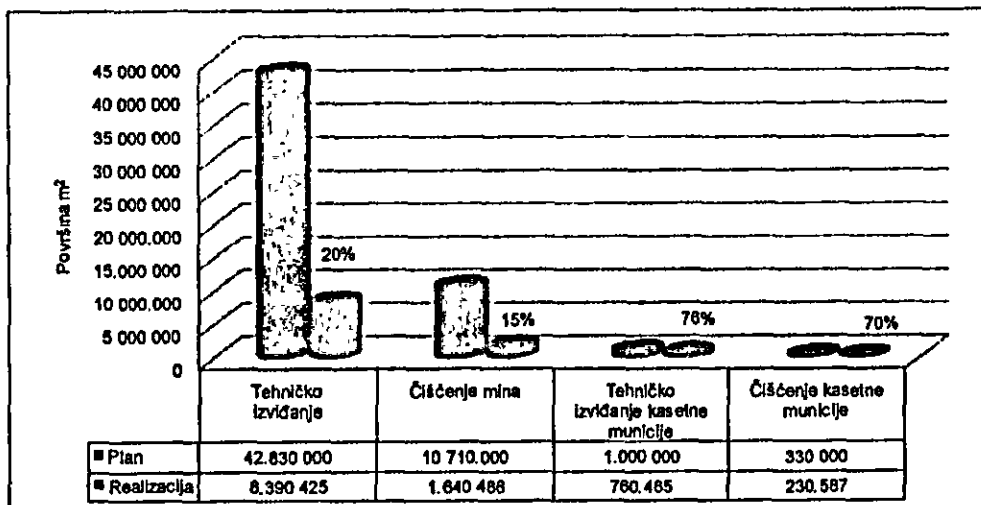
U 2015. godini realizovano je 10 tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina (ugovorena realizacija 115 zadataka sa površinom od 4,44 km²). Od strane ITF-a (Enhancing Human Security) realizovano je 8 tendera (ugovorena realizacija 95 zadataka sa površinom od 3,70 km²), od strane Brčko Distrikta realizovan je 1 tender (ugovorena realizacija 8 zadataka sa površinom od 0,48 km²), od strane Centra za uklanjanje mina u BiH, u okviru implementacije projekta „IPA 2011 Land release“ realizovan je 1 tender (ugovorena realizacija dva minska sumnjiva područja sa maksimalnom površinom za ciljanu/sistematsku istragu u tehničkom izviđanju od 0,26 km²). U tabeli 4. dat je prikaz realizovanih tendera sa pregledom donatora i ugovorenim površinom po operacijama.

Naziv tendera/donator	Broj projekata	Operacija	Površina m ²
ITF - donator SAD	8	Tehničko izviđanje	236.254
	9	Čišćenje mina	98.029
ITF - donator SAD, Češka R. i Slovenija	4	Tehničko izviđanje	66.763
ITF - donator SR. Njemačka	4	Tehničko izviđanje	346.116
	2	Čišćenje mina	66.763
ITF - donator Kanada	4	Tehničko izviđanje	195.804
	4	Čišćenje mina	120.523
ITF - donator SR. Njemačka	14	Tehničko izviđanje	652.087
	5	Čišćenje mina	96.359
ITF - donator SAD	22	Tehničko izviđanje	653.407
	17	Čišćenje mina	246.949
ITF - donator SAD	3	Tehničko izviđanje	202.175
ITF - donator SAD i Japan	6	Tehničko izviđanje	388.323
	3	Čišćenje mina	133.858
Brčko Distrikt - Brčko Distrikt	7	Tehničko izviđanje	452.765
	1	Čišćenje mina	29.077
IPA 2011 "Land Release" - EU	2	Tehničko izviđanje (CI i SI)	260.160
UKUPNO	74	Tehničko izviđanje	3.655.874
	41	Čišćenje mina	793.558
	115	UKUPNO	4.449.432

Tabela 4: Pregled realizovanih tendera

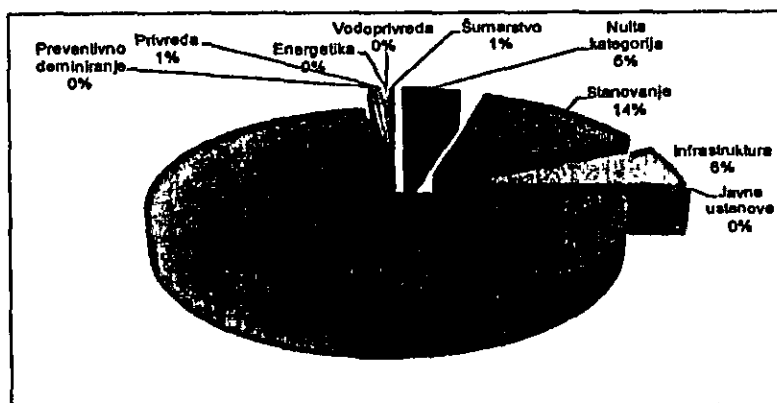
3.5. Tehničko izviđanje i čišćenje mina/kasetne municije

U 2015. godini operacije tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije izvedene su na 280 zadataka sa zadanom površinom od 13.247.831 m². Od toga, završeno je 198 zadataka pri čemu je deminirana/uzorkovana površina od 11.021.963 m² (20% od plana – 54.870.000 m²). U navedenim operacijama pronađene su i uništene 1.654 protivpješadijske mine, 129 protivtenkovskih mina, 684 komada ESZR i 354 komada kasetne podmunicije. U grafikonu 7. dat je pregled izvršenja godišnjeg plana operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije po strukturi.

Grafikon 7: Pregled izvršenja tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije

Operacije tehničkog izviđanja izvedene su na 176 zadataka sa zadanom površinom od 10.399.068 m². Od toga, završena su 123 zadatka pri čemu je tehnički izviđena površina od 8.390.425 m² (20% od plana – 42.830.000 m²). Operacije čišćenja mina izvedene su na 92 zadatka sa zadanom površinom od 1.783.932 m². Od toga, završeno je 69 zadataka pri čemu je očišćena površina od 1.640.486 m² (15% od plana – 10.710.000 m²), a pronađene i uništene su 1.654 PP mine, 129 PT mina i 677 komada ESZR. Prosjek pronađenih mina po hektaru iznosi: 10,8 mina/ha. Operacije tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije su izvedene na 12 zadataka sa zadanom površinom od 1.064.831 m² (74% od plana – 1,33 km²). Od toga, završeno je 6 zadataka pri čemu je tehnički izviđena i očišćena površina od 991.052 m², a pronađena su i uništena 354 komada kasetne podmunicije i 17 komada ESZR. Završenim operacijama tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije eliminisana je opasnost za oko 15.700 neposredno ugroženih stanovnika koji će biti i korisnici vraćene površine. U grafikonu 8. prikazana je namjena vraćene površine na upotrebu operacijama tehničkog izviđanja i čišćenja mina/kasetne municije.

Grafikon 8: Pregled vraćene površine po namjeni

U tabelama 5-9. prikazani su rezultati operacija humanitarnog deminiranja i uklanjanja kasetne municije po administrativnim nivoima u BiH i implementatoru.

TEHNIČKO IZVIĐANJE	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Tehnički izviđena površina (m ²)	Učešće administrativnih nivoa u tehničkom izviđanju (%)
UNSKO-SANSKI KANTON	29	1.169.821	1.051.011	22%
POSAVSKI KANTON	3	366.598	233.144	5%
TUZLANSKI KANTON	9	769.950	677.599	14%
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	17	982.994	880.929	18%
SREDNJE-BOSANSKI KANTON	18	851.060	595.620	12%
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	12	695.615	577.680	12%
KANTON SARAJEVO	12	658.040	565.867	12%
BOSANSKO PODRINJSKI KANTON	5	243.194	145.267	3%
KANTON 10	4	195.899	111.475	2%
FEDERACIJA BIH	109	5.933.171	4.838.572	58%
REPUBLIKA SRPSKA	50	3.032.334	2.331.586	28%
DISTRIKT BRČKO	17	1.433.563	1.220.287	15%
BOSNA I HERCEGOVINA	176	10.399.068	8.390.425	100%

Tabela 5: Rezultati tehničkog izviđanja

TEHNIČKO IZVIĐANJE		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Tehnički izviđena površina (m ²)	Učešće organizacija u tehničkom izviđanju (%)
Vladine organizacije	ORUŽANE SNAGE BIH	43	3.216.097	2.108.770	25%
	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBiH	24	1.665.930	1.125.786	13%
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	10	493.352	269.298	3%
	UKUPNO	77	5.275.379	3.503.854	42%
Nevladine organizacije	NORVEŠKA NARODNA POMOĆ NPA	18	1.283.732	1.159.024	14%
	NVO STOP MINES	18	724.333	724.333	9%
	NVO PRO VITA	13	580.894	532.055	6%
	UDRUŽENJE ZA ELIMINACIJU MINA UEM	9	408.171	403.321	6%
	"DOK-ING deminiranje" N.H.O.	4	369.440	369.440	4%
	Udruuga "Pazl mine Vitez"	4	306.214	245.493	3%
	UG EKO DEM	2	105.196	105.196	1%
	Centar za obuku pasa za otkrivanje mina	2	103.316	103.316	1%
	UG DEMIRA	2	84.983	84.983	1%
	UKUPNO	72	3.984.279	3.727.161	44%
Komerćijalne organizacije	N&N IVSA	9	450.932	450.932	5%
	"POINT" d.o.o. Brčko	9	332.525	332.525	4%
	DETEKTOR	6	303.467	303.467	4%
	UEM d.o.o.	4	72.486	72.486	1%
	UKUPNO	27	1.159.410	1.159.410	14%
SVE UKUPNO		176	10.399.068	8.390.425	100%

Tabela 6: Rezultati tehničkog izviđanja

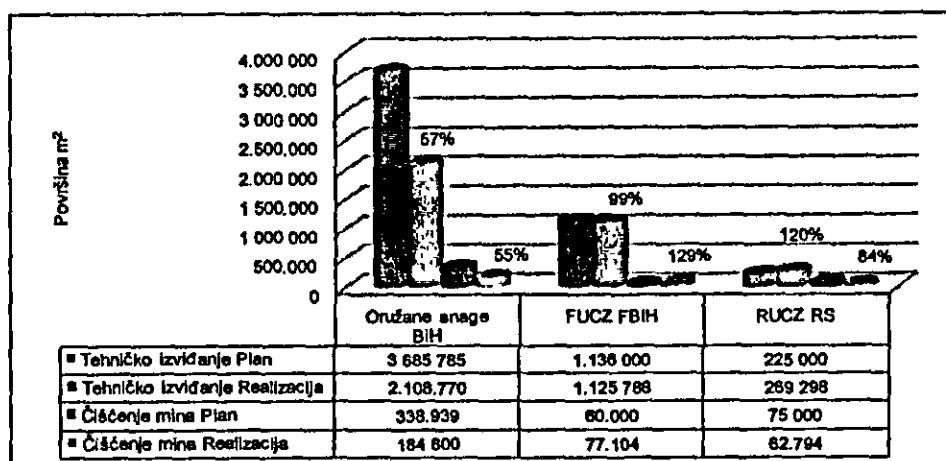
ČIŠĆENJE MINA	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Očišćena površina (m ²)	Pronađeno i uništeno PP mina	Pronađeno i uništeno PT mina	Pronađeno i uništeno ESZR	Učestalost administrativnih nivoa u čišćenju mina (%)
UNSKO-SANSKI KANTON	9	73.707	73.707	173	3	61	8%
POSAVSKI KANTON	1	34.129	34.129	15	43	24	4%
TUZLANSKI KANTON	9	143.423	143.423	106	2	47	16%
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	4	142.688	142.688	125	4	169	16%
SREDNJE-BOSANSKI KANTON	11	148.911	148.911	182	18	80	17%
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	8	268.034	164.082	58	0	43	18%
KANTON SARAJEVO	8	106.624	82.273	123	1	64	9%
BOSANSKO PODRINJSKI KANTON		1.960	1.960	14	0	5	0%
KANTON 10	2	53.034	108.430	222	47	0	12%
FEDERACIJA BIH	52	970.510	897.803	1.018	118	463	55%
REPUBLIKA SRPSKA	36	711.743	641.204	559	9	151	39%
DISTRIKT BRČKO	4	101.679	101.679	77	2	53	6%
BOSNA I HERCEGOVINA	92	1.783.932	1.640.486	1.654	129	667	100%

Tabela 7: Rezultati čišćenja mina

ČIŠĆENJE MINA		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Očišćena površina (m ²)	Pronađeno i uništeno PP mina	Pronađeno i uništeno PT mina	Pronađeno i uništeno ESZR	Učestalost organizacija u čišćenju mina (%)
Vladine organizacije	ORUŽANE SNAGE BIH	8	223.591	184.800	643	64	88	11%
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	6	137.933	82.794	49	4	16	4%
	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBiH	6	77.104	77.104	137	0	78	5%
	UKUPNO	20	438.628	324.698	829	68	180	20%
Nevladine organizacije	UDRUŽENJE ZA ELIMINACIJU MINA UEM	9	210.172	207.649	97	0	57	13%
	NVO PRO VITA	11	198.513	198.513	179	2	37	12%
	NORVEŠKA NARODNA POMOĆ NPA	5	179.915	152.922	137	47	136	9%
	"DOK-ING deminiranja" N H O.	12	147.927	147.927	78	1	31	9%
	NVO STOP MINES	4	96.013	96.013	82	2	15	6%
	Udruga "Pazi mina Vitez"	6	81.807	81.807	94	1	63	6%
	UG DEMIRA	2	47.517	47.517	9	1	4	3%
	UG EKO DEM		1.000	1.000	14	0	4	0%
	Centar za obuku pasa za otkrivanje mina		414	414	3	0	24	0%
UKUPNO	49	963.278	933.762	673	54	371	57%	
Komercijalne organizacije	N&N IVSA	13	229.843	229.843	40	3	38	%
	DETEKTOR	2	72.379	72.379	26	0	23	19%
	"POINT" d o o. Brčko	4	57.497	57.497	82	3	53	4%
	AMPHIBIA	1	13.396	13.396	3	0	2	1%
	UEM d o o.	2	7.326	7.326	1	1	0	0%
	"DOK-ING razminiranja RJ d o o Pale	1	1.585	1.585	0	0	0	0%
UKUPNO	23	382.026	382.026	152	7	116	23%	
SVE UKUPNO	92	1.783.932	1.640.486	1.654	129	667	100%	

Tabela 8: Rezultati čišćenja mina

U grafikonu 9. prikazano je izvršenje godišnjeg plana operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina akreditovanih vladinih organizacija.

Grafikon 9: Pregled izvršenja godišnjeg plana vladinih organizacija

TEHNIČKO IZVIĐANJE I ČIŠĆENJE KASJETNE MUNICIJE	Broj zadatka	Zadana površina (m ²)	Tehnički izviđena i očišćena površina m ²	Tehnički izviđena površina (m ²)	Očišćena površina (m ²)	Pronađeno i uništeno kasetne podmunucije CSU	Pronađeno i uništeno ESZR
ADMINISTRATIVNI NIVO							
TUZLANSKI KANTON	1	98.425	58 990	58 990	0	68	0
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	2	74.970	101.250	101 250	0	44	0
SREDNJE-BOSANSKI KANTON	3	215.571	280.419	249.266	31.153	56	13
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	2	300.934	122.453	10 694	111.759	6	1
KANTON 10	2	148.101	114.200	93 979	20.221	125	0
FEDERACIJA BIH	10	839.001	675.312	512.179	163.133	299	14
REPUBLIKA SRPSKA	2	225 830	315.740	248.288	67.454	55	3
BOSNA I HERCEGOVINA	12	1.064.831	991.052	760.466	230.587	354	17
ORGANIZACIJA							
ORUŽANE SNAGE BIH	6	388.966	438 659	407.506	31.153	168	13
NORVEŠKA NARODNA POMOĆ NPA	4	528.764	438.193	258 980	179.213	61	4
FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBiH	1	114.399	114 200	93 979	20.221	3	0
NVO PRO VITA	1	34.702	0	0	0	122	0
UKUPNO	12	1.064.831	991.052	760.466	230.587	354	17

Tabela 9: Rezultati operacija tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije

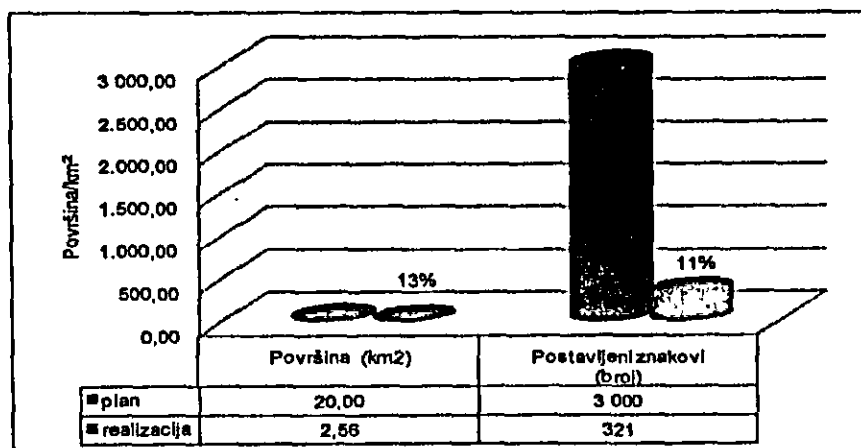
Od početka provođenja operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina u BiH od 1996. godine zaključno sa 2015. godinom u BiH je deminirana površina od 179 km², pri čemu su pronađene i uništene 61.443 PP mine, 8.381 PT mina i 54.937 komada ESZR. Od početka provođenja operacija tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije u BiH od 2012. godine zaključno sa 2015. godinom tehnički izviđena i očišćena je površina od 4,13 km², pri čemu su pronađena i uništena 1.563 komada kasetne podmunucije i 66 komada ESZR.

3.6. Trajno obilježavanje

U 2015. godini realizovano je 36 projekata trajnog obilježavanja pri čemu je obilježena površina od 2,56 km² (13% od plana – 20 km²), a postavljen je 321 pojedinačni znak i 3 bilborda/informatora minske situacije (11% od plana – 3.000 znakova). U tabeli i grafikonu 10. prikazani su rezultati trajnog obilježavanja po administrativnim nivoima u BiH i implementatoru.

ADMINISTRATIVNI NIVO	Površina m ²	Broj zadataka	Broj znakova
UNSKO SANSKI KANTON	227.000	1	9
TUZLANSKI KANTON	270.600	2	18
BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	200.000	2	15
SRÉDNJE-BOSANSKI KANTON	65.000	2	13
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	24.000	1	5
ZAPADNO-HERCEGOVAČKI KANTON	416.120	2	15
KANTON SARAJEVO	490.000	5	42
FEDERACIJA BIH	1.692.620	15	117
REPUBLIKA SRPSKA	636.000	18	168
DISTRIKT BRČKO	238.600	3	36
BOSNA I HERCEGOVINA	2.565.220	36	321
ORGANIZACIJA	Površina m ²	Broj zadataka	Broj znakova
FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBIH	540.200	4	30
NVO STOP MINES	463.600	3	31
POINT d.o.o	250.000	3	44
N&N IVSA	238.600	5	58
NVO PRO VITA	225.000	3	22
UG DEMIRA	180.900	1	13
ORUŽANE SNAGE BIH	179.920	2	13
UEM d.o.o.	140.000	2	18
NORVEŠKA NARODNA POMOĆ (NPA)	95.000	4	27
UDRUŽENJE ZA ELIMINACIJU MINA UEM	85.000	4	19
REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	80.000	2	21
DOK-ING Deminiranje N.H.O.	80.000	2	21
DOK-ING Razminiranje d.o.o RJ Pale	7.000	1	4
UKUPNO	2.565.220	36	321

Tabela 10: Pregled aktivnosti trajnog obilježavanja

Grafikon 10: Trajno obilježavanje po strukturi

4. UPOZORAVANJE NA MINE/KASETNU MUNICIJU/ESZR

U 2015. godini kontinuirano su provodene aktivnosti upozoravanje na mine/kasetnu municiju/ESZR kroz javno informisanje, edukaciju ugroženih grupa stanovnika i povezivanje protivminskih akcija sa ugroženom zajednicom/opštinom. Težište aktivnosti bilo je na provođenju aktivnosti u ugroženim zajednicama/opštinama sa velikom sumnjivom opasnom površinom III kategorije prioriteta, odnosno prema najugroženijim grupama stanovništva. U postupku Analize implementacije Strategije protivminskog djelovanja BiH 2009-2019. godina sa prijedlogom izmjena, u 2015. godini je izvršena II revizija Podstrategije upozoravanja na mine u BiH. Revizija je izvršena u organizaciji Centra za uklanjanje mina u BiH, a u saradnji sa vladinim i nevladinim akreditovanim organizacijama za upozoravanje na mine, uz tehničku i finansijsku podršku Međunarodnog Komiteta Crvenog Krsta/Križa BiH. Uz tehničku i finansijsku podršku EUFOR-a i stručni nadzor Centra za uklanjanje mina u BiH, NVO „Stop Mines“ je organizovala 2 obuke za „instruktore za upozoravanje na mine“ koje je uspješno završilo 55 polaznika. U izvještajnom periodu realizovano je 19 projekata upozoravanja na mine/kasetnu municiju/ESZR pri čemu je edukovano 26.158 osoba, od čega 2 projekta upozoravanja na kasetnu municiju pri čemu je edukovano 146 osoba. U tabeli 11. dat je pregled realizovanih projekata upozoravanja na mine/kasetnu municiju/ESZR prema administrativnom nivou u BiH, implementatoru i broju edukovanih osoba.

Naziv projekta	Administrativni nivo	Implementator	Broj edukovanih osoba
UM EUFOR	BiH	EUFOR	17.984
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Doboj jug, Kalesija, Doboj istok, Lukavac, Žepče	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Federacije BiH	945
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Olovo	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Federacije BiH	129
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Bosanska Krupa, Velika kladuša, Sanski Most	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Federacije BiH	253
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Doboj, Petrovo, Derвента	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Republike Srbije	945
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Millič, Zvornik, Šekovići, Bratunac	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Republike Srbije	417
UM u osnovnim/područnim školama i lovačkim udruženjima	Lopare, Ugljevik	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Republike Srbije	661
Kula - grad	Zvornik	Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH Crveni Križ Republike Srbije	140
Primjena koncepta ljudske bezbjednosti - Kantonu 10	Livno	NVO Genesis project	1.020
UM Orašje	Orašje	NVO Posavina bez mina	548
UM Obudovac	Šamac	Norveška narodna pomoć NPA	282
UM Skipovac Donji	Doboj	Norveška narodna pomoć NPA	201
UM Makljenovac	Doboj	Norveška narodna pomoć NPA	627
UM Suvo polje	Doboj	Norveška narodna pomoć NPA	204
UM Zagoni	Bratunac	Norveška narodna pomoć NPA	52
UM Utarica	Usora	Norveška narodna pomoć NPA	342
UM Makljenovac	Usora	Norveška narodna pomoć NPA	482
UM Kasetna municija	Čitluk	Norveška narodna pomoć NPA	80
UM Kasetna municija	Bosanski Brod	Norveška narodna pomoć NPA	66
UKUPNO			28.158

Tabela 11: Pregled realizovanih projekata upozoravanja na mine/kasetnu municiju/ESZR

5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/KASETNE MUNICIJE/ESZR

U 2015. godini okončane su aktivnosti na izradi nacrtu Odluke o osnivanju koordinacione radne grupe koju je Centar za uklanjanje mina u BiH uputio Komisiji za deminiranje u BiH.

Takođe, održan je jedan koordinacioni sastanak radne grupe za pomoć žrtvama od mina, kao i više individualnih sastanaka u cilju unaprjeđenja stanja u oblasti pomoći žrtvama od mina. Centar za uklanjanje mina u BiH je aktivno participirao u upravnom odboru i implementaciji IPA projekta za pomoć žrtvama od mina. U vezi sa obavezama koje je preuzeo Centar za uklanjanja mina u BiH vezanih za IPA projekat, evaluatori projekta su upoznati sa resursima i procedurama Centra za uklanjanje mina u BiH u domenu žrtava od mina kao i budućim planovima vezanim za unaprijeđenje istog. U izvještajnom periodu ažuriranje baze podataka se odvijalo kontinuirano, po zahtjevu predstavnika vladinog i nevladinog sektora i individualnim zahtjevima. Izvršena je provjera i ažuriranje baze podataka za 81 osobu stradalu od mina. Centar za uklanjanje mina u BiH je zaprimio 14 individualnih zahtjeva za upis u evidenciju žrtava od mina i provjeru statusa istog u bazi podataka, od čega je registrovano 8 novih žrtava od mina. Takođe, po zahtjevu NVO i trećih lica Centar za uklanjanje mina u BiH je kontinuirano dostavljao tražene raspoložive informacije o žrtavama od mina u skladu sa Pravilnikom o zaštiti ličnih podataka. U 2015. godini realizovano je ili je u fazi realizacije 8 projekata pomoći žrtvama od mina, koji su prikazani ispod u tabeli 12.

Naziv projekta	Organizacija/Implementator	Broj korisnika
Pomoć žrtvama mina kroz poslovnu obuku i zapošljavanje	Arbeiter-Samariter-Bund Deutschland e.V.	285
Pomoć djeci nastradaloj u minskoj nesreći	Društvo crvenog krsta/križa BiH	5
Pružanje integralne podrške preživjelim od mina	Inicijative preživjelih od mina	10
Problem su mine	Inicijative preživjelih od mina	3
"Peer" podrška preživjelim od mina	Inicijative preživjelih od mina	117
Daj ideju i postani samostalan	UDAS	10
Jednokratna novčana pomoć žrtvama od mina	UDAS	32
Unaprjeđenje položaja i prava osoba sa invaliditetom	UDAS	437
UKUPNO		899

Tabela 12: Pregled realizovanih projekata pomoći žrtvama od mina

Pored navednog, od strane NVO Inicijative preživjelih od mina vršene su kontinuirane aktivnosti na obilježavanju međunarodnog dana osoba sa invaliditetom – 3. decembra, izgradnji kapaciteta lokalnih organizacija osoba sa invaliditetom u definisanju i provođenju prioriteta u oblasti invaliditeta, odnosno provođenju projekata od strane 13 preživjelih žrtava od mina, a vezanih za rehabilitaciju i reintegraciju, kao i organizaciji turnira u sjedećoj odbojci „Memorijal Princeze Dajane” na kojem je učestvovalo 8 klubova sa 90 igrača.

6. OSIGURANJE KVALITETA

U 2015. godini izdato je 1.328 ovlaštenja i 265 akreditacija za protivminsko djelovanje u BiH. Inspektori kontrole kvaliteta Centra za uklanjanje mina u BiH obavili su 3.291 stručni nadzor/inspekciju na 299 zadataka (24% od plana – 14.000 stručnih nadzora/inspekcija), od čega 3.249 inspekcija na 268 zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja mina, 155 inspekcija na 12 zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja kasetne municije i 42 inspekcije na 19 zadataka upozoravanja na mine. Takođe, izdato je 5 Rješenja o ponavljanju operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina, 4 Rješenja o oduzimanju ovlaštenja i 1 Rješenje o zabrani daljih radova. U tabeli 13. dat je pregled stručnih nadzora/inspekcija po operacijama.

Tehničko izviđanje i čišćenje mina			Tehničko izviđanje i čišćenje kasetne municije			Upozoravanje na mine			Ukupno		
Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija /zadatak	Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija /zadatak	Broj kontrolisanih aktivnosti	Broj inspekcija	Inspekcija /aktivnost	Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija /aktivnost
268	3 094	11,5	12	155	12,9	19	42	2,2	299	3 291	11,0

Tabela 13: Efektivnost i produktivnost stručnih nadzora/inspekcija

U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno redovne godišnje provjere, kod 15 organizacija testirana su 384 metal detektora (192% od plana – 200 metal detektora), pri čemu je utvrđena ispravnost 97,7% testiranih metal detektora. Kod 13 organizacija izvršeno je testiranje 128 prega (142% od plana – 90 prega), pri čemu je 107 prega položilo test. Kod 4 organizacije izvršena je godišnja provjera karakteristika za 3 mašine (60% od plana – 5 mašina). U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno nabavke nove opreme, izvršen je pregled i procjena upotrebljivosti opreme i sredstava kod 9 organizacija (150% od plana – 6 organizacija). U tabeli 14. prikazano je izvršenje plana testiranja.

Testiranje metal detektora			Testiranje prega			Testiranje mašina		
Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija
200	384	192%	90	128	142%	5	3	60%

Tabela 14: Pregled testiranja

Na osnovu prethodno izrađena i usvojena tri nacrti Standarda iz 2014. godine i na osnovu naučenih lekcija u dosadašnjoj implementaciji projekta "IPA 2011 Land release", u 2015. godini izrađen je novi nacrt tri poglavlja Standarda: Poglavlje 1 – Vraćanje površine, Poglavlje 2 – Netehničko izviđanje i Poglavlje 3 – Tehničko izviđanje čije usvajanje se očekuje od strane Komisije za deminiranje u BiH u prvom kvartalu 2016. godine. Takođe, u 2015. godini započete su aktivnosti na izradi SOP-a za netehničko izviđanje čiji završetak se očekuje u prvoj polovini 2016. godine.

7. OBUKA I TEHNIČKI RAZVOJ

U 2015. godini 311 pripadnika operativnog osoblja iz 7 akreditovanih organizacija je u okviru 18 kurseva uspješno završilo obuke iz oblasti protiviminskog djelovanja. U tabeli 15. prikazani su održani kursevi protiviminskog djelovanja po organizacijama i tipu obuke.

Organizacija	Osnovni kurs za humanitarno deminiranje (3 kursa)	Kurs za operatore za čišćenje objekata (1 kurs)	Kurs za vođe timova za UES (1 kurs)	Kurs za operatore za UES (1 kurs)	Kurs za instruktore za upozoravanje na mine (2 kursa)	Kurs za vođu deminerskog odjeljenja (2 kursa)	Kurs za vođu POEK (3 kursa)	Kurs za operatore mašine za pripremu površine (2 kursa)	Kurs za operatore za uklanjanje kasatne municije (2 kursa)	Integracijski kurs vođu POEK (1)
ORUŽANE SNAGE BIH	46	28		30		26				
FU CIVILNE ZAŠTITE FBiH			15	11		15		16	65	
NORVEŠKA NARODNA POMOĆ NPA	10							4		
STOP MINES					65					
Centar za obuku plesa za otkrivanje mina										1
NSN RSA							2			
"Training Team" Vogošća							2			
UKUPNO	56	28	15	41	65	41	4	20	65	1
SVE UKUPNO					311					

Tabela 15: Pregled održanih obuka

U okviru projekta „IPA 2011 – Land release“ u 2015. godini kontinuirano su provodene operacije ciljane i sistematske istrage u tehničkom izviđanju na 5 minski sumnjivih područja i još uvijek su u toku. Do kraja godine 2015. godine očišćena je površina od 193.622 m², a završetkom svih operativnih aktivnosti nakon postupka verifikacije na upotrebu će se, procjenjuje se, stanovništvu vratiti površina od 29,75 km². U tabeli 16. dat je prikaz minski sumnjivih područja na kojima se provode operacije ciljane i sistematske istrage u tehničkom izviđanju.

Naziv MSP-a	Opština/grad	RU/RK BHMIC	Sumnjiva opasna površina km ²	Očišćena površina m ²	Implementator	Status	Procjena - vraćena površina (nakon verifikacije) km ²
Zlošeta	Kupres	Mostar	11,70	28.207	Oružane snage BiH	u toku	9,48
Olovske luke	Olovo	Sarajevo	7,77	1.132	Oružane snage BiH	u toku	7,77
Vlašić 1	Travnik	Travnik	2,50	6.159	Norveška narodna pomoć NPA	u toku	2,5
Lukavica	Čelić	Tuzla	6,77	66.900	UG "Pazi mine" Vitez	u toku	6,62
Brezličani	Donji Vakuf	Travnik	3,38	61.224	UG Demira	u toku	3,38
UKUPNO			32,12	193.622	"IPA 2011" Land release"		29,75

Tabela 16: Pregled operativnih aktivnosti po minski sumnjivim područjima

U okviru istog projekta (za koji je izrađen zaseban izvještaj dostupan javnosti) Centar za uklanjanje mina u BiH je generalnim/netehničkim izviđanjem za operacije ciljane i sistematske istrage obradio/pripremio 14 minski sumnjivih područja sa sumnjivom opasnom površinom od 56,18 km². U okviru projekta: "Protiviminsko djelovanje nakon poplava, regionalni odziv u krizi, razvoj tehnologija i izgradnja kapaciteta", u 2015. godini je održana radionica sa ciljem predstavljanja rezultata snimanja bespilotnim letilicama sistema „RMA i Geoarheo“ i helikopterom „Gazela“, Oružanih snaga BiH iz 2014. godine, kao i obuka za „operatera za izviđanje i nadzor“ iz daljinski upravljanih letilica koju je uspješno završilo 13 polaznika.

8. ZAGOVARANJE I MEĐUNARODNA SARADNJA

U 2015. godini, u organizaciji Ministarstva civilnih poslova BiH, a u saradnji sa Centrom za uklanjanje mina u BiH, Komisijom za deminiranje u BiH i UNDP BiH održan je sastanak Odbora donatora kojem su prisustvovali relevantni međunarodni i domaći faktori involvirani u rješavanje minskog problema u BiH. Akcenat Odbora donatora stavljen je na unaprjeđenje zakonske regulative u protivminskom djelovanju i promociji koncepta „Land release“, odnosno vraćanja površine na ekonomičniji i brži način. Između Ministarstva bezbjednosti BiH i Ambasade Češke Republike u BiH potpisan je Memorandum o razumjevanju o ekspertskoj pomoći na uklanjanju minsko-eksplozivnih sredstava, odnosno uklanjanja avio bombi zaostalih iz Drugog svjetskog rata koje se nalaze na međunarodnom plovnom putu u rijeci Savi na dionici Brod-Brčko. Povodom obilježavanja 4. aprila - međunarodnog dana borbe protiv mina, Centar za uklanjanje mina u BiH je u saradnji sa Koalicijom za uključanje protivminskog djelovanja u razvojne programe održao pres konferenciju gdje je ukazana potreba za povećanjem svjesnosti stanovništva o dugoročnom problemu minske opasnosti u BiH. Povodom obilježavanja 1. avgusta – dana stupanja na snagu Konvencije o zabrani kasetne municije, NVO „Inicijative preživjelih od mina“ je uz podršku Centra za uklanjanje mina u BiH i donatora u Muzeju Unsko-sanskog kantona organizovala izložbu fotografija „The problem is mine“ koje ilustruju negativan uticaj minsko-eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata. Predstavnici BiH i Centra za uklanjanje mina u BiH su tokom 2015. godine učestvovali na „18. Sastanku direktora i UN savjetnika“ u Ženevi, „14. Sastanku zemalja potpisnica „Otavske konvencije“ u Ženevi, „Prvoj revizionoj konferenciji Konvencije o zabrani kasetne municije“ u Dubrovniku, „12. Međunarodnom simpoziju HCR-CTRO“ i „25. Sastanku SEEMAC-a“ u Biogradu na moru, sastanku „Pododbora za razoružanje“ Parlamenta SR Njemačke u Berlinu, „23 Ekonomskom i ekološkom forumu“ OSCE-a u Beogradu i „5. Konferenciji o aktuelnom stanju bezbjednosti u BiH“, u organizaciji Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost Parlamentarne Skupštine BiH u Vitezu. Od strane Centra za uklanjanje mina u BiH održane su prezentacije o problemu mina, kasetne municije/ESZR u BiH predstavnicima EUFOR-a, delegacijama Ministarstva odbrane i Ambasade Republike Turske u BiH, kao i delegacijama Tadžikistana, Kirgistana i Kazahstana. Centar za uklanjanje mina u BiH je u izvještajnom periodu bio na raspolaganju predstavnicima lokalnih i međunarodnih medijskih kuća u cilju širenja poruka o problemu mina/kasetne municije/ESSZR u BiH, ali i potrebama za njegovim rješavanjem. Takođe, od strane Centra za uklanjanje mina u BiH izrađen je nacrt Vodiča za krizno komuniciranje i interne procedure kojima se regulišu unutrašnji tokovi informacija za emitovanje u javnost, dok je web stranica: www.bhmac.org kontinuirano bila u službi javnog informisanja o svim značajnim stavkama protivminskog djelovanja u BiH.

9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA

U BiH je na kraju 2015. godine akreditovano 26 organizacija za protivminsko djelovanje, od čega: 5 vladinih organizacija (Oružane snage BiH, FU Civilne Zaštite FBiH, RU Civilne Zaštite RS, Civilna Zaštita BD i Društvo Crvenog Krsta/Križa BiH), 9 komercijalnih organizacija (7 domaćih i 2 međunarodne) i 12 nevladinih organizacija (10 domaćih i 2 međunarodne). U akreditovanim organizacijama angažovano je 1.328 lica koja posjeduju akreditaciju za obavljanje poslova protivminskog djelovanja i ovlaštenje za rad, odnosno 900 deminera i 428 lica koja su ovlaštena za obavljanje rukovodnih i nadzornih zadataka (vođe timova, vođe radilišta, operativni oficiri, oficiri za osiguranje kvaliteta, treneri prega, kerovođe, operateri i dr.). U tabeli 17. prikazani su akreditovani resursi za tehničko izviđanje i čišćenje mina po akreditovanim organizacijama.

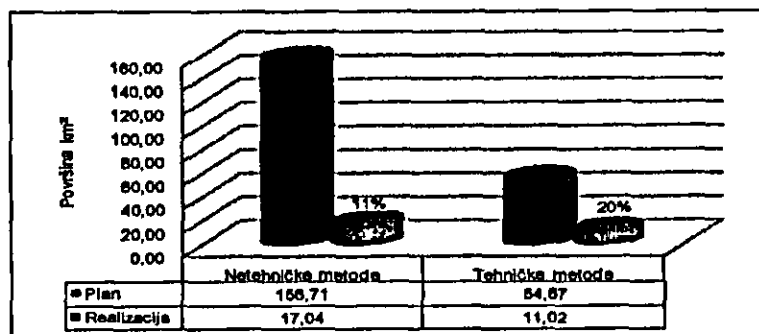
Akreditovana organizacija		Mašine	Pal	Detektori
Vladine organizacije	ORUŽANE SNAGE BIH	6	22	237
	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE FBiH	7	8	120
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE RS	6	2	42
	CIVILNA ZAŠTITA BRČKO DISTRIKTA	0	0	12
	UKUPNO	18	32	411
Nevladine organizacije	NORVEŠKA NARODNA POMOĆ (NPA)	6	9	140
	Udruga "Pazi mine Vitez"	1	0	35
	UDRUŽENJE ZA ELIMINACIJU MINA UEM	1	2	38
	UG DEMIRA	1	3	34
	NVO PRO VITA	2	2	64
	NVO STOP MINES	2	6	113
	UG EKO DEM	1	0	25
	CENTAR ZA OBUKU PASA ZA OTKR. MINA	0	2	8
	SVJET BEZ MINA	0	0	11
	UKUPNO	14	23	488
Komercijalne organizacije	DOK-ING Razminiranje d.o.o. RJ Pale	0	0	15
	N&N IVSA	3	4	63
	DETEKTOR	1	3	73
	UEM d.o.o.	1	2	24
	MINEMON d.o.o. Pale	0	0	8
	AMPHIBIA	0	0	11
	EKSPLORING	0	0	6
	Trotti d.o.o. Sarajevo	0	0	7
	CREDO RAZMINIRANJE d.o.o.	0	0	11
	UKUPNO	6	9	237
SVE UKUPNO		37	64	1.138

Tabela 17: Pregled akreditovanih resursa

Na osnovu akreditovanih resursa, u skladu sa Standardom za uklanjanje mina i NUS-a u BiH, moguća godišnja produktivnost operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina iznosi 44 km². U 2015. godini prosječna iskorištenost operativnih kapaciteta, odnosno resursa za operacije tehničkog izviđanja i čišćenja mina iznosila je 25%.

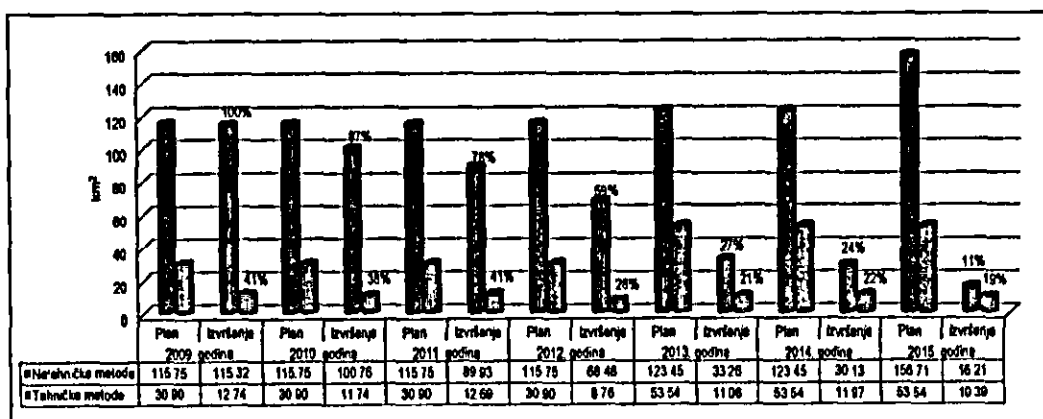
10. REDUKCIJA RIZIKA

U 2015. godini sumnjiva opasna površina je redukovana za 28,06 km² (13% od plana – 211,58 km²). Sumnjiva opasna površina na mine je redukovana za 26,6 km² (13% od plana - 210,25 km²), dok je sumnjiva opasna površina na kasetnu municiju redukovana za 1,46 km² (63% od plana – 2,33 km²). Netehničkim metodama (sistematsko i generalno/netehničko izviđanje) od strane Centra za uklanjanje mina u BiH redukovano je 17,04 km² (11% od plana - 156,71 km²), a tehničkim metodama (tehničko izviđanje i čišćenje mina/kasetne municije), od strane akreditovanih organizacija redukovano je 11,02 km² (20% od plana – 54,87 km²). U grafikonu 11. prikazan je pregled redukcije sumnjive opasne površine na mine i kasetnu municiju prema metodama redukcije u 2015. godini, a u grafikonu 12. pregled redukcije sumnjive opasne površine na mine za period 2009-2015. godina.

Grafikon 11: Redukcija sumnjive opasne površine po metodama

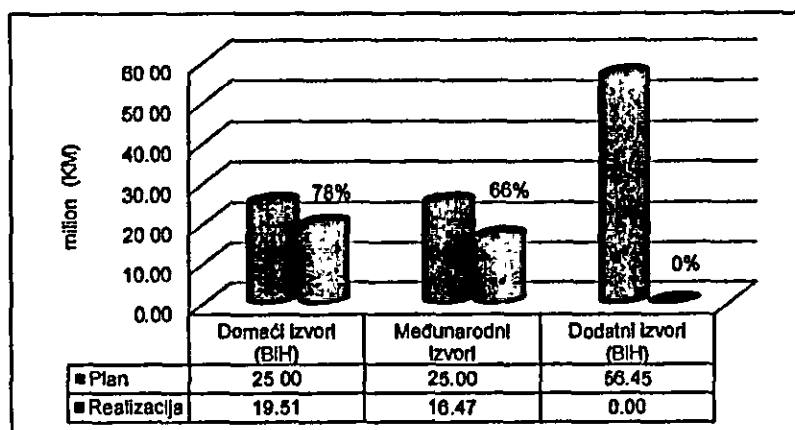
Od početka protivminskog djelovanja u BiH od 1996. godine sumnjiva opasna površina na mine je redukovana za 3.050 km². Od toga, netehničkim metodama (sistematskim i generalnim izviđanjem) od strane Centra za uklanjanje mina u BiH za 2.871 km² (94%), a tehničkim metodama (tehničkim izviđanjem i čišćenjem mina) od strane akreditovanih organizacijama za 179 km² (6%).

Grafikon 12: Redukcija sumnjive opasne površine na mine po metodama 2009-2015.

11. FINANSIRANJE

U 2015. godini, za protivminsko djelovanje u BiH, prema raspoloživim podacima Centra za uklanjanje mina u BiH utrošena su finansijska sredstva³ u iznosu od 35.986.651 KM ili 34% od plana - 106.450.000 KM. Od toga, iz domaćih izvora izdvojeno je 19.511.309 KM ili 54%, dok je iz međunarodnih (donatorskih) izvora izdvojeno 16.475.342 KM ili 46%. U grafikonu 13. i tabeli 18. ispod prikazani su podaci o finansiranju po vrsti izvora i investitoru.

Grafikon 13: Finansiranje po vrsti izvora

INSTITUCIJA / ORGANIZACIJA	IZNOS (KM)	Čišćenje mina	Tehničko izviđanje	Cijena i diplomatska isprava u TI	Čišćenje i tehničko izviđanje kasarne municije	Upozoravanje na mine	Pomoć žrtvama od mina	Generalno izviđanje / osiguranje kvaliteta	Zagovaranje	Ostalo
Vijeće ministara BiH (Centar za uklanjanje mina u BiH)	5,820,781							5,820,781		
Vijeće ministara BiH (Ministarstvo obrane BiH)	4,038,219		4,038,219							
Vlada Federacije BiH (FUCZ FBiH)	5,587,840		5,587,840							
Vlada Republike Srbije (RUJZ RS)	2,898,000		329,000	1,563,000						768,000
Vlada Brčko Distrikta BiH	978,962		978,962							
Opština Jajce	30,000		30,000							
Opština Vitez	19,306			19,306						
Opština Hadžići	7,020		7,020							
RK Vepreac - Lukavec	83,912		32,914	50,998						
ELEKTROPRENOS BiH	29,893		29,893							
BBM d.o.o. Sarajevo	27,544			27,544						
Nafion-hayat d.o.o. Maglaj	25,820		25,820							
Domaći donatori (UDAS)	24,211						24,211			
BiH TELEKOM	4,077		4,077							
(ITF) Enhancing Human Security	8,858,973	4,649,456	3,367,713			35,827	12,947			785,131
Međunarodni donatori (NPA)	5,521,740		3,998,273	154,768	644,498	58,512		131,080	64,703	478,928
UNDP	882,875		817,118	11,526						254,231
DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U BiH	768,562		539,879			34,324	192,259			
Stilburg "Well ohne munition" - Cseh (Svijet bez mina)	330,054			330,054						
Ambasada Japana	176,742		176,742							
MVP Norveške, ICBL i Ambasada SAD u BiH (inicijative prelijevanja od mina)	158,158						158,158			
Međunarodni Komitet Crvenog Krsta/Križa	85,775					85,775				
EUFOR	30,088					30,088				
UKUPNO	35,986,651		28,889,326		644,498	244,826	388,473	6,781,841	64,703	2,313,290

Tabela 18: Pregled finansiranja protivminskog djelovanja

³ Posredstvom ITF-a sredstva iz domaćih izvora je izdvojio Kanton Sarajevo i opština Hadžići.

U izvještaju nije bio moguć prikaz sredstava izdvojen iz entitetskih/kantonalskih ministarstava zdravlja obrazovanja i i centara za rehabilitaciju. Podaci od NVO Pro Vita nisu bili dostupni za prikaz.

ZAKLJUČAK

Stepen izvršenja operativnih aktivnosti u 2015. godini uzajamno je posljedica sa realizacijom operacija humanitarnog deminiranja, a koje su direktno zavisne od dostupnosti finansijskih sredstava iz domaćih, donatorskih i dodatnih izvora (izvršenje plana finansiranja protivminskog djelovanja u 2015. godini iznosilo je 33%).

Navedene činjenice direktno su uticale na određenu blokiranoost kontaminiranih površina i onemogućavanje redukcije sumnjive opasne površine, odnosno pripreme projekata za dalje operacije čišćenja mina. Razlog za odstupanje od planiranog predstavljaju i trenutno iscrpljene mogućnosti za redukciju sumnjive opasne površine po važećim Standardnim operativnim procedurama za generalno i sistematsko izviđanje (SOP), odnosno iscrpljene mogućnosti za kvalifikovanje izviđene površine za dalje operacije čišćenja mina. S tim u vezi, a u cilju unaprjeđenja efikasnosti i učinkovitosti procesa, Centar za uklanjanje mina u BiH je u 2015. godini pripremio nacrt tri poglavlja Standarda (Netehničko izviđanje, Tehničko izviđanje i Vraćanje površine)⁴ koji su usvojeni od strane Komisije za deminiranje u BiH. Na stepen izvršenja realizacije operativnih aktivnosti uticala je i angažovanost operativnog osoblja na realizaciji projekta „IPA 2011 – Land release“, kao i obavljanje vanrednih operativnih, odnosno terenskih aktivnosti koje nisu definisane godišnjim operativnim planom, a prema zahtjevima pravnih i fizičkih lica.

Aktivnosti stručnog nadzora/inspekcija su provedene na svim zadacima protivminskog djelovanja tokom 2015. godine. Razlog niže realizacije leži takođe u nedostatku finansijskih sredstava za operacije humanitarnog deminiranja.

Centar za uklanjanje mina u BiH će u prvom kvartalu 2016. godine izvršiti detaljnu analizu svih faktora koji su uticali na odstupanje od planiranih rezultata. u okviru svojih nadležnosti, te iste otkloniti u najkraćem mogućem roku.

Vijeće ministara BiH je na ___ sjednici održanoj ___, 2016. godine usvojilo Izveštaj o protivminskom djelovanju u BiH za 2015. godinu.

⁴ Tri poglavlja Standarda usvojena su od strane Komisije za deminiranje u BiH 27.01.2016. godine.